

INFORME FINAL

PROJECTES D'INNOVACIÓ DOCENT - 2012

**Desenvolupament de les competències
transversals de farmàcia a través de
l'autoproducció de recursos multimèdia: el
canal de YouTube Officinalis.com**

(codi: 2012PID-UB/077)

INFORME FINAL

COORDINADOR

Joan Simon Pallisé

MEMBRES professors:

**Carles Benedí i González
Cèsar Blanché i Vergés
Maria Bosch i Daniel
Anna Rovira López**

Barcelona, 30 d'octubre de 2013

Desenvolupament de les competències transversals de Farmàcia a través de l'autoproducció de recursos multimèdia: el canal de YouTube Oficialis.com

Joan Simon Pallisé (coord.); Carles Benedí González; Cèsar Blanché Vergés;
Maria Bosch Daniel; Anna Rovira López

GIBAF (Grup d'Innovació Docent en Botànica Aplicada a les Ciències Farmacèutiques). Facultat de Farmàcia. Av. Joan XXIII s/n 08028 Barcelona

RESUM

L'ús de recursos educatius oberts s'ha convertit en quelcom habitual en l'ensenyament universitari i la tendència és creixent per als propers anys. L'accés a materials similars i complementaris per part dels estudiants al que generalment es coneix com a *llibres de text* reforça encara més el canvi de rol del professor, que passa de ser dipositiari únic del coneixement a facilitador de l'aprenentatge. El projecte que aquí es presenta pretén valorar les percepcions i el grau d'acceptació per part dels estudiants com a editors del seu propi material d'estudi i, alhora, l'activitat permet avaluar tant competències específiques de l'assignatura com un bon nombre de competències transversals de diversa tipologia. Aquest estudi va investigar específicament l'edició de vídeos formatius oberts de plantes medicinals i la seva incorporació a un canal de YouTube de l'assignatura de Botànica Farmacèutica associat a l'entorn virtual d'aprenentatge del Campus Virtual de la Universitat de Barcelona. Els objectius perseguits per aquest projecte engloben aspectes pràctics, tècnics, pedagògics i ètics que es deriven de la incorporació d'aquests recursos dins els materials del curs en línia del Campus Virtual.

Paraules clau: YouTube, Botànica Farmacèutica, recursos educatius oberts, competències transversals, innovació docent

1. INTRODUCCIÓ

L'informe *Generación 2.0-2010. Hábitos de los adolescentes en el uso de las redes sociales* (Sánchez & Poveda, 2011) ens apropa a una realitat molt evident per al professorat: bona part dels estudiants que s'han incorporat en els darrers cursos acadèmics a la universitat van començar a utilitzar Internet entre els 8 i 12 anys, gairebé tots ells l'utilitzaven assíduament entre els 14 i 16 i a partir dels 18 és habitual que hi estiguin connectats permanentment a través de la telefonia mòbil. No és estrany, doncs, que siguin considerats majoritàriament com a «nadius digitals» atenent a l'ús que han fet d'aquesta tecnologia en tota l'etapa de la seva educació obligatòria i que molts d'ells opinen que l'ús intensiu d'Internet tindrà un impacte positiu en la seva experiència universitària.

En aquest marc, el fet d'incorporar de manera creativa i eficient les tecnologies a classe sol promoure entorns d'aprenentatge més enriquits a través de la motivació que els mateixos alumnes senten cap a mitjans més col·laboratius i socials que es coneixen, genèricament, com a serveis Web 2.0. El Grup d'Innovació Docent en Botànica Aplicada a les Ciències Farmacèutiques (GIBAF) és conscient que preparar els futurs alumnes en l'actual societat de la informació i la comunicació requereix, per part del docent, un esforç per saber-se adaptar a noves estratègies d'ensenyament-aprenentatge que facin un bon ús, amb finalitats estrictament pedagògiques, d'aquestes noves eines Web 2.0. En matèria d'aprenentatge tampoc podem oblidar la forta càrrega motivadora que representa per a l'estudiant la creació personal que, a través de la publicació, la col·laboració i la compartició, sorgeix del producte final de creació col·lectiva del grup classe. En aquest sentit, el format videoclip, creat per i per a l'estudiant sota la supervisió i l'orientació del professor responsable, sembla idoni per superar de mica en mica l'ús clàssic dels apunts de classe i els PowerPoint. El fet que aquests videoclips puguin fer-se disponibles i públics fàcilment, els converteix en un mitjà per al lluitament de l'estudiant i a la vegada permet el desenvolupament de competències i, per què no, la descoberta i la superació personal. La funció més destacada d'aquests videoclips en termes d'aprenentatge cognitiu sembla raure en la seva capacitat de ser utilitzats com a eines de representació de les idees clau, alhora que permeten construir imatges mentals simples per a la comprensió conceptual final.

YouTube és un popular repositori de vídeos curts que utilitzen cada vegada més totes les universitats (també la nostra) com un recurs per a la comunicació institucional. Però, a la vegada, és també un nou canal dels estudiants, que assegura una nova

ecologia d'aprenentatge (entorns altament dinàmics, canviants, adaptables i interdependents) a través de les tecnologies Web 2.0 i que pot ser explorat en l'ensenyament col·laboratiu i creatiu per al desenvolupament de competències àmplies de caràcter transversal.

La imatge en general i el vídeo en particular són especialment importants en àrees amb forta càrrega descriptiva com ara la botànica. I és en aquest marc que aquest projecte explora la millora del procés d'ensenyament-aprenentatge en una assignatura de primer curs, Botànica Farmacèutica. S'avaluen les competències específiques i transversals de l'estudiant a partir d'una activitat pautada en format videoclip sobre una planta medicinal, que forma part de les activitats d'avaluació continuada de l'assignatura de primer curs del grau de Farmàcia abans esmentada.

Finalment, aquesta experiència vol descobrir les possibilitats de fer comprendre a l'alumnat les virtuts de l'aprenentatge servei, entès com un retorn a la societat del seu esforç en forma de materials docents —en aquest cas en format videoclip— que han produït ells mateixos i que són fàcilment digeribles per un públic potencial ampli interessat en el món de les plantes medicinals.

1.1. Revisió de la literatura

Des del 2005, YouTube s'ha convertit en una important font de contingut multimèdia en línia, i ara és el tercer lloc web més popular a escala mundial només per darrere de Google i Facebook (Alexa, 2013). Aquest servei alberga una gran varietat de material i és molt popular pels clips esportius i vídeos musicals, però també s'utilitza en l'educació superior com una forma de comunicació amb els estudiants (actuals i potencials) i per difondre material didàctic (Burke *et al.*, 2009). En el context de YouTube això es demostra pel nombre d'institucions que publiquen en els seus canals amb fins promocionals; l'any 2011 es va calcular que hi ha més de seixanta universitats amb canals institucionals de YouTube a Espanya, i més de 800 canals en en l'àmbit universitari mundial (Martínez & Ruiz, 2011).

L'impacte potencial de YouTube en la universitat ha començat a ser explorat en la literatura acadèmica. Snelson (2011) en l' revisió de la literatura publicada recentment en revistes i ponències amb les paraules clau *YouTube* i *Higher Education* al camp «títol», va examinar gairebé 200 articles acadèmics on es descriuen estratègies i consells generals per incorporar vídeos de YouTube a l'aula. Molts d'aquests articles

eren de camps afins a disciplines biomèdiques i/o sanitàries en què el contingut multimèdia fàcilment pot ser útil per il·lustrar conceptes fonamentals (Agazio & Buckley, 2009).

1.2. Contextualització

L'experiència es va proposar com a implementació de les activitats d'aprenentatge de l'alumnat de l'assignatura Botànica Farmacèutica del grau de Farmàcia amb el disseny i desenvolupament del **canal de YouTube Officinalis.com** (<http://www.youtube.com/user/officinalis2010>). L'experiència es va dur a terme durant el segon semestre del curs 2012-2013 en dos grups classe d'aquesta assignatura i amb un total de 145 estudiants. L'avaluació d'aquesta experiència s'emmarca en l'avaluació continuada acreditativa del pla docent de l'assignatura i equival a un 10 % de la qualificació final. L'avaluació de cada videoclip es fa amb un sistema de guia que conté la pauta amb els criteris d'autoavaluació per als estudiants i amb la qual també el professorat finalment qualifica.

La implantació de la innovació docent s'ha fet a través del Campus Virtual UB, l'experiència ha estat dissenyada pels membres del GIBAF i finançada pel PMID a través del projecte 2012PID-UB/077.

1.3 Objectius del projecte

L'objectiu central del projecte és disposar d'instruments per treballar el màxim nombre de competències específiques i transversals mitjançant l'elaboració per part de cada estudiant d'un videoclip que finalment es fa públic i disponible en la plataforma YouTube d'Officinalis.com.

Aquest objectiu fonamental l'hem desglossat en tres grups més específics agrupats sota els epígrafs d'objectius específics formatius, no formatius i competencials. A continuació enumerem cadascuna d'aquestes tres tipologies que, a voltes, tenen límits que poden fer que s'encavalquin.

Objectius formatius (establerts al pla docent de l'assignatura):

a. Coneixements

- Saber fer una descripció botànica completa d'una planta medicinal.

- Explicitar un concepte botànic específic.
- Usar correctament la terminologia botànica.

b. Habilitats i destreses

- Sintetitzar la informació sobre una planta o una família botànica.
- Saber comunicar a través de la imatge i el text escrit.

c. Actituds, valors i normes

- Col·laborar dins d'una comunitat-xarxa per dur a terme un projecte conjunt.
- Conèixer les normes bàsiques sobre la utilització legal d'imatges de domini públic.
- Saber apreciar la qualitat i valorar una presentació en públic.

Objectius no formatius (no establerts al pla docent de l'assignatura):

- Fomentar la motivació de l'estudiant.
- Fomentar l'aprenentatge social entès com a retorn a la societat.
- Estimular l'estudiant a generar recursos docents multimèdia.
- Promoure l'ús de mitjans de comunicació social.
- Fomentar el treball col·laboratiu.

Objectius competencials

S'ha fet un esforç especial per adaptar les competències que es volen treballar a les que vénen donades pel propi ensenyament i/o per la UB. Aquestes són:

- Capacitat de buscar, emprar i integrar la informació (cercar en més d'una font bibliogràfica).
- Compromís ètic (materials, imatges incloses, utilitzats amb drets alliberats).
- Capacitat de síntesi escrita i de visions globals integradores (el text aportat).
- Capacitat comunicativa en un tercer idioma (correcció de l'anglès).
- Pulcritud en el treball i compromís per la feina ben feta (ortografia).
- Capacitat crítica i autocrítica (a través d'una autoavaluació).
- Capacitat de contribuir en un projecte comú de manera individual (ajudar els companys).
- Autonomia per adaptar-se a noves situacions (qüestions de format, tècniques, etc.).
- Capacitat de treball autònom i autoaprenentatge (per exemple, evitar demanar ajut al professor contínuament).

2. METODOLOGIA

Des de la primera setmana de classe es va explicar als estudiants a l'aula el detall de les activitats, els objectius i el cronograma. Es va incloure tota la documentació relacionada a l'espai de l'assignatura al Campus Virtual.

En la sol·licitud del projecte d'innovació docent, es van establir unes fases i un cronograma com a pla de treball. En l'informe de seguiment (abril de 2012) es va fer una anàlisi del grau d'assoliment i ara, a l'informe final, podem confirmar que s'han dut a terme totes les fases en els terminis establerts. Les pautes de treball s'organitzen a través de cinc fases que s'expliciten resumidament a continuació:

Fase 1. Treball preparatori inicial (setembre-febrer de 2012)

1. Revisió per part de l'equip del GIBAF dels videoclips disponibles fins al moment, fets en anteriors cursos, amb especial atenció als que per la seva baixa qualitat calia tornar-los a oferir perquè fossin refets.
2. Revisió i redacció d'una nova guia pautada per elaborar els videoclips de manera que els resultats siguin al màxim d'homogenis.
3. Implementació de les guies d'avaluació que han de fer servir els estudiants en la seva autoavaluació.
4. Elaboració del llistat de plantes medicinals d'on els estudiants han d'escollir-les.

Fase 2. Implementació al Campus Virtual de l'assignatura (febrer-març de 2013)

5. Presentació de l'activitat la primera setmana de classe en un seminari.
6. Creació d'un bloc específic per a l'activitat a l'espai de l'assignatura al Campus Virtual amb la guia de treball.
7. Elecció del concepte botànic per part de l'estudiant.
8. Lliurament dels recursos bibliogràfics bàsics de consulta.
9. Obertura del fòrum específic de dubtes.

Fase 3. Desenvolupament del projecte (març-maig de 2013)

10. Tria de la planta medicinal per part dels estudiants.
11. Discussió a classe de les directrius bàsiques i cronograma de planificació.
12. Creació dels comptes personals de cada estudiant en cas de no tenir accés a YouTube.
13. Desenvolupament i realització del videoclip per part dels estudiants.

14. Redacció de l'informe de seguiment del projecte per lliurar al PMID.
15. Lliurament del primer esborrany del videoclip juntament amb l'enviament en format arxiu de Word del text en els tres idiomes i l'enllaç del videoclip al Youtube personal de cada estudiant.
16. Revisió per part del professorat dels aspectes que cal completar, arreglar, modificar i/o millorar.
17. Retorn de la retroacció del professor a la bústia de cada estudiant.

1213BF2 ▶ Tasques ▶ Document VIDEO YOUTUBE planta medicinal ▶ Trameses

Nom : Tots ABCÇDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ Cognoms : Tots ABCÇDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ			
is ↓ / Nom	Qualificació	Comentari	Darrera modificació (Estudiant)
Doiró Anna	76 / 100	OK Anna. [NO HI HA els	cannabis-sativa.docx diumenge, 12 maig 2013, 21:52
Núria	77 / 100	OK Núria. [El nom de la planta	frases_video_botanica.docx dimarts, 21 maig 2013, 22:38
Belén	75 / 100	OK Belen! [Hola Belén. Les	Cucurbita_maxima.odt dilluns, 20 maig 2013, 18:49
Maria	89 / 100	falta poc. Ànims! [	Digitalis_lanata.doc dimarts, 21 maig 2013, 14:36
Carles	90 / 100	OK!	CERATONIA_SILYQUA_L_GUIO.docx dilluns, 6 maig 2013, 17:23
Clara	79 / 100	OK Clara [Hola Clara, El	word.docx diumenge, 12 maig 2013, 23:22
Montse	92 / 100	Felicitats Montse. Has fet una bona	Camellia_sinensis.docx dissabte, 11 maig 2013, 15:42
Mireia	74 / 100	OK Mireia [Hola Mireia.	krameria-2.odt dimarts, 21 maig 2013, 16:48
Antoni	87 / 100	Felicitats Antoni. Has fet una bona	Citrus_limon_in_text.odt diumenge, 12 maig 2013, 23:53
Rafael	70 / 100	Hola Rafel. NO has posat cap dels dos	Equisetum_arvense.docx diumenge, 19 maig 2013, 10:26
Ester	90 / 100	OK!	subtitols_video_Ester_Calvo_Fernandez.docx dissabte, 11 maig 2013, 00:02
Eric	78 / 100	Eric, necessito que en el Word tornis a	textaloevera2.doc dilluns, 20 maig 2013, 14:40
Cristina	87 / 100	OK, gràcies Cristina. [Els	Convallaria_majalis_-_CRISTINA_CARBONELL.docx diumenge, 12 maig 2013, 16:52
Rut	66 / 100	OK Rut, però el text continua sent molt	word_enviar_botanica2.docx dijous, 16 maig 2013, 13:45
Maria	78 / 100	OK Maria... Però caldria que eliminis	frases_subtitols_rectificat_.docx dilluns, 20 maig 2013, 17:31
Blanca	86 / 100	Hola Blanca. El format no es ben bé	Fagus_sylvatica.docx diumenge, 12 maig 2013, 22:57
Laia	65 / 100	Laia... continua mancant l'enllaç al	Drosera_rotundifolia_Laia_Castro.pdf divendres, 24 maig 2013, 00:40

Figura 1. Recurs del Campus Virtual per centralitzar el lliurament, retroacció i qualificació de la tasca

Fase 4. Lliurament i avaluació (maig-juny de 2013)

18. Lliurament del videoclip definitiu (vegeu figura 1.).
19. Autoavaluació del propi treball a partir de les guies d'autoavaluació.
20. Validació final del vídeo per part del professorat per poder-lo publicar al canal d'Officinalis.com.

21. Comunicació de la nota final de la tasca a través de l'eina «Llibreta de qualificacions» del Campus Virtual UB.

Fase 5. Publicació i valoració final (juliol-setembre de 2013)

22. Inserció del vídeo en el directori del canal Officinalis.com a YouTube. El vídeo queda disponible públicament si hi ha l'acceptació de la llicència Creative Commons per cada estudiant (vegeu figura 2).
23. Avaluació i valoració final del projecte per part dels membres del GIBAF.
24. Presentació de l'informe final al PMID.

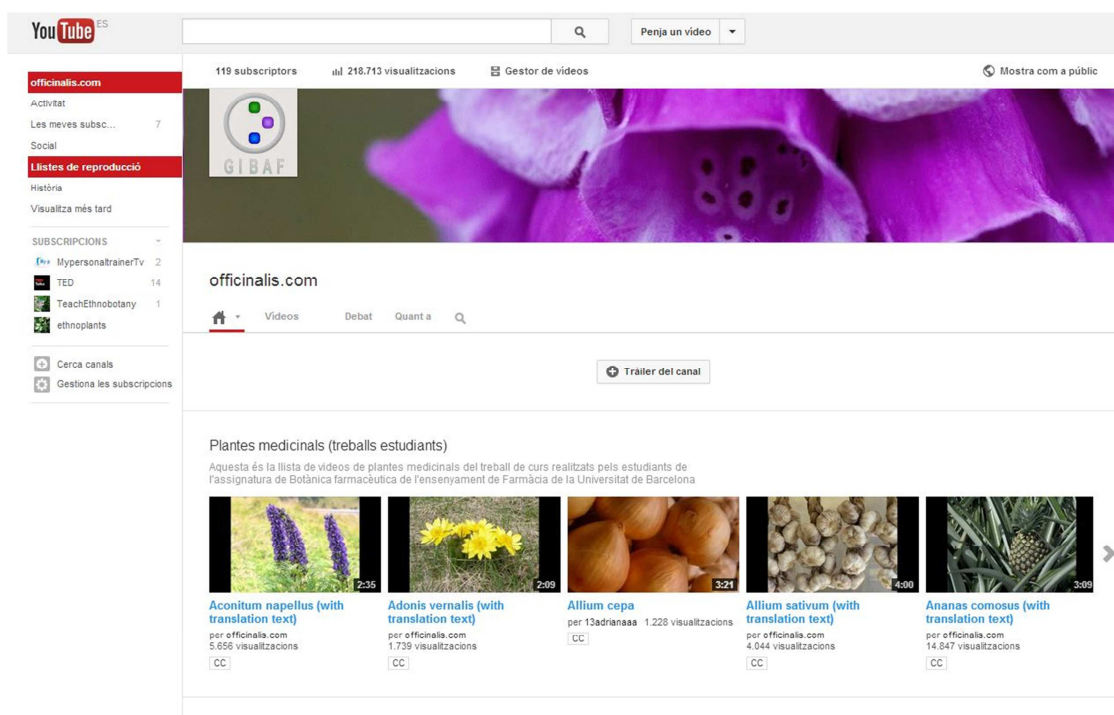

Figura 2. Canal Officinalis.com a YouTube (<http://www.youtube.com/user/officinalis2010>)

3.1. Recursos i suports emprats

El projecte s'ha dut a terme amb filosofia de baix cost o cost nul atenent les limitacions pressupostàries que actualment hi ha a les universitats. De manera desglossada podem fer esment de:

a) Recursos econòmics

Les necessitats econòmiques puntuals s'han cobert pel mateix grup d'innovació docent (GIBAF) a través de l'ajut de 600 euros com a grup d'innovació consolidat. L'import

concedit al projecte ha servit per finançar, només parcialment, la presentació dels primers resultats a EdusFarm-2012 a Tenerife (taxes d'inscripció i viatge).

b) Recursos humans

S'ha pogut comptar, addicionalment, amb la beca de col·laboració en departaments que va ser concedida al GIBAF com a grup consolidat. També cal esmentar l'esforç de tots els membres del grup d'innovació docent consolidat GIBAF, fins i tot dels que no estaven directament involucrats en l'aspecte acadèmic avaluatiu en l'assignatura.

c) Recursos tecnològics

Tot el programari i els aplicatius utilitzats en la gestió d'aquest material és gratuït i no té cap cost per a la institució ni per als estudiants. Pel que fa a recursos, s'han centrat en un editor de vídeos, com per exemple el que s'inclou en qualsevol versió del Windows (MovieMaker), amb solucions semblants per a Apple (iMovie) o per a altres plataformes com el Linux. El muntatge final, tant de so com de text en els subtítols, s'ha dut a terme amb les eines d'edició que incorpora YouTube. El canal de YouTube Officinalis.com, on hi ha disponible la recopilació de tots els videoclips, és també gratuït i va lligat al compte del projecte officinalis.com@gmail.com.

Des del punt de vista acadèmic, s'ha utilitzat sempre el suport que ofereix el Campus Virtual UB, que permet centralitzar i monitoritzar tot el projecte; és també on s'han fet les retroaccions i, en darrer terme, l'avaluació sumatòria final.

Cal ressaltar com a avantatge de la utilització d'aquesta tipologia de recursos, que els estudiants no necessiten coneixements informàtics avançats per crear/editar els vídeos. Qualsevol estudiant té prou habilitat perquè el temps de realització d'aquest videoclip no superi el d'altres materials més clàssics com són presentacions o informes en format text (memòries, informes, manuals, recopilacions, etc.).

3. RESULTATS

S'han aconseguit bona part dels resultats previstos en el projecte i, malgrat l'esforç i la dedicació que requereix la retroacció, els professors participants en el projecte estan satisfets amb les accions escomeses. Seguint l'esquema de la memòria del projecte inicial, agrupen els resultats obtinguts en tres eixos principals:

a) Cohesionar i motivar el grup classe en un projecte comú

Una de les realitats més evidents és que, pel nombre d'activitats que un estudiant ha de complir en el marc recent de l'avaluació continuada, aquestes perden, de mica en mica, valor com a producte final. El resultat és que, atès el procés avaluatiu, l'activitat en si deixa de ser un producte del seu esforç com a tal, i l'estudiant només el veu com un simple instrument avaluatiu. És per això que un nombre important d'estudiants aplica estratègies d'eficiència i eficàcia per tal que, amb un mínim d'esforç, pugui aconseguir el rendiment màxim en la qualificació d'aquesta activitat i poc importa si pel camí cal sacrificar la qualitat del resultat final.

El fet que aquest canal sigui públic —amb el reconeixement social que això implica— i el fet que l'esforç de cada estudiant serà útil per a les generacions posteriors són dos elements cabdals en el canvi d'actitud dels estudiants envers la qualitat final del que se'ls reclama, adaptat, òbviament, al nivell acadèmic que cursen (1r curs). Si a aquests aspectes els sumem el factor tecnològic (sempre important en la «generació Internet») ens trobem amb prou èxit de participació i una tasca força reeixida pel que fa a la superació de l'activitat, tal com s'observa en la figura 3.

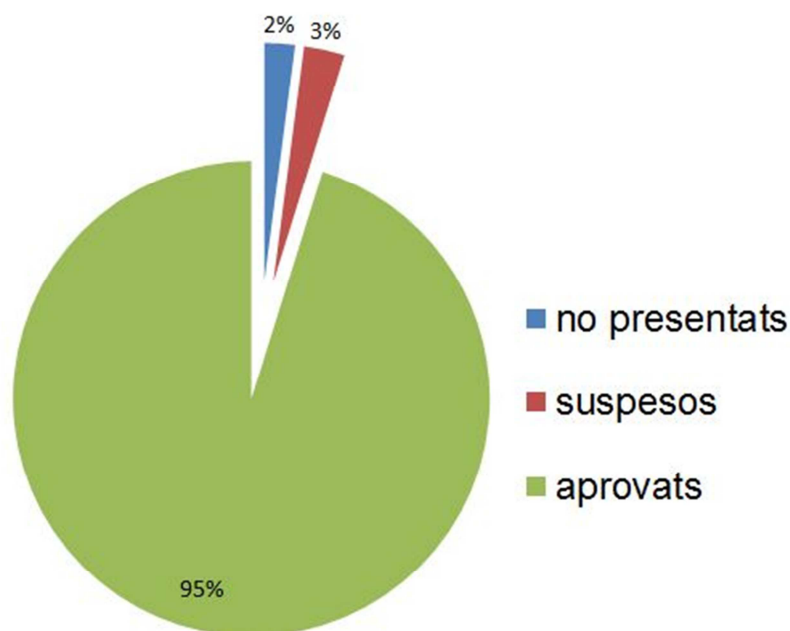

Figura 3. Percentatges d'estudiants que han superat l'activitat

b) Acreditar el nivell d'assoliment de les competències transversals treballades

S'han pogut avaluar cadascuna de les competències transversals en el marc de l'avaluació acreditativa i d'acord amb el pla docent de l'assignatura. En aquest sentit cal ressaltar la utilitat de fer disponibles als estudiants les guies d'avaluació per tal que les puguin fer servir en l'autoavaluació que se'ls demana. La millora respecte de cursos anteriors en què ja s'havia fet alguna prova pilot amb la realització de videoclips, ha estat força notable. També en aquest sentit de millora, cal esmentar la necessitat de preveure retroaccions per part del professor abans que l'activitat es consideri del tot conclosa. Aquesta retroacció (*feedback*) és del tot imprescindible per aconseguir un projecte homogeni tant des del punt de vista purament formal com de la qualitat dels continguts. En la figura 4 es poden observar les qualificacions obtingudes en aquesta activitat (mitjana de 8,02) i que, recordem, tenen un pes ponderat d'un 10 % en la nota final de l'assignatura.

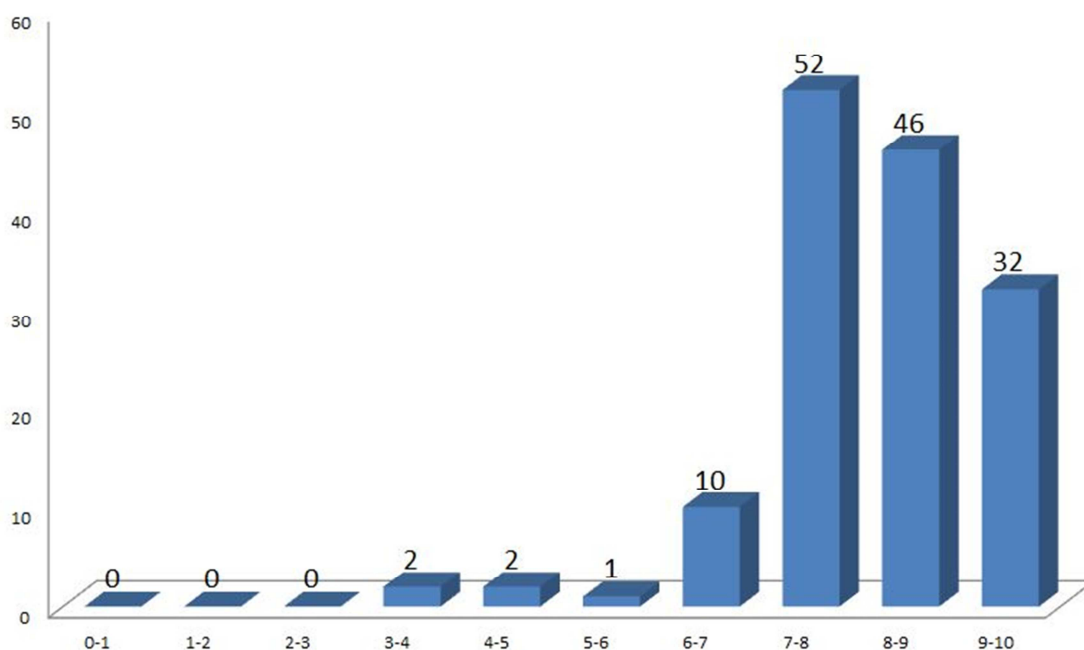

Figura 4. Qualificacions obtingudes en l'activitat videoclip

c) Utilitat com a material docent i difusió pública a Internet

Tal com s'ha comentat en la introducció, les matèries molt descriptives són difícils d'assimilar a partir de materials només textuais. Des de fa anys s'han introduït les imatges com a part fonamental d'aquests «apunts textuais» per facilitar la comprensió dels conceptes. El format videoclip és un pas més en aquesta direcció, ja que permet

empaquetar en un mateix format imatges i idees clau en una tipologia de servei ben adaptat al que ara s'anomena *aprenentatge ubic* o *m-learning*.

El canal Officinalis.com disposa de manera agrupada d'un llistat de 236 videoclips (vegeu figura 5) d'una durada d'entre 2 i 3 minuts en què s'expliciten en tres idiomes els conceptes bàsics que un estudiant de Farmàcia ha de conèixer sobre cadascuna de les plantes medicinals. Entre aquests 236 videoclips es troba la totalitat de les plantes medicinals superiors que s'expliquen a classe i que estaran disponibles directament des del Campus Virtual de l'assignatura a partir del curs vinent.

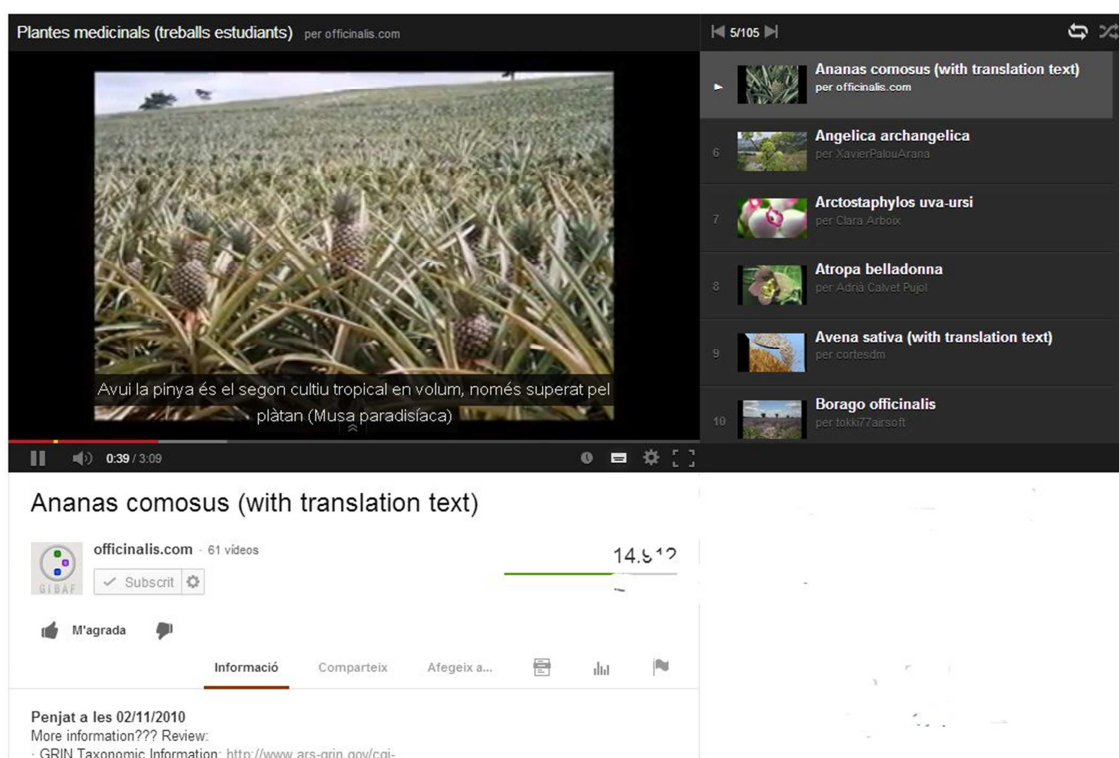

Figura 5. Exemple d'un dels videoclips de plantes medicinals

Finalment, són indubtables els avantatges que proporciona al projecte la publicació en un canal de comunicació com YouTube, que n'esdevé una mena de finestra al món. La difusió dels videoclips a través del nostre canal (Officinalis.com) n'ha potenciat la divulgació fins al punt que alguns videoclips han produït un gran impacte (vegeu, com a exemple, la fletxa vermella de la figura 6) i han obtingut un reconeixement tàcit del gran públic que utilitza aquest servei. YouTube és visitat diàriament per milions d'usuaris, cosa que assegura poder arribar de manera senzilla a un públic —tant local com mundial— molt divers i amb, o sense, coneixements previs sobre plantes medicinals. En aquest sentit, cal assenyalar la gran utilitat de tenir tots els videoclips

traduïts a l'anglès i, a partir d'aquest idioma, poder ser traduïts automàticament per la mateixa eina a més de seixanta idiomes diferents que permeten fer arribar el missatge —de manera potencial— a prop del 98 % de la població mundial. A més a més, aquest servei es beneficia de «l'efecte viral» que tenen les xarxes socials 2.0, atès que els canals de YouTube estan plenament vinculats amb altres serveis molt populars com ara Facebook o Twitter. Això, en un món tan saturat d'informació, ens permet distingir-nos d'altres llocs web semblants fent arribar un missatge diferenciador i mantingut en el temps, a través de la contínua retroacció dels comentaris dels usuaris. Finalment, també cal ressaltar que el canal de YouTube té cura de protegir els drets d'autor, en aquest cas, dels estudiants que han realitzat els videoclips.

Aquesta és la llista de vídeos de plantes medicinals del treball de curs realitzats pels estudiants de l'assignatura de Botànica farmacèutica de l'ensenyament de Farmàcia de la Universitat de Barcelona

▶ Reprodueix-los tots

M'agrada

Comparteix ▼

Tora blava o acònit blau

Aconitum napellus (with translation text)

per officinalis.com 5.656 visualitzacions

More information??? Review:

- Plants for a Future: <http://www.pfaf.org/user/Plant.aspx?LatinName=Aconitum%20napellu...>

Adonis vernal

Adonis vernalis (with translation text)

per officinalis.com 1.739 visualitzacions

More information??? Review:

- Plants for a Future: <http://www.pfaf.org/user/Plant.aspx?LatinName=Adonis%20vernal...>

Ceba

Allium cepa

per 13adrianaaa 1.228 visualitzacions

- Plants of future (<http://www.pfaf.org>)

- GRIN - Taxonomic information (<http://www.ars-grin.gov/cgi-bin/npgs/html/taxfam.pl?language=es>)

All

Allium sativum (with translation text)

per officinalis.com 4.044 visualitzacions

More information??? Review:

- Plants for a Future: <http://www.pfaf.org/user/Plant.aspx?LatinName=Allium%20sativum...>

Pinya tropical

Ananas comosus (with translation text)

per officinalis.com 14.847 visualitzacions

More information??? Review:

- GRIN Taxonomic Information: <http://www.ars-grin.gov/cgi-bin/npgs/html/taxon.pl?3074...>

Figura 6. Captura de pantalla del llistat de plantes medicinals amb el nombre de visualitzacions efectuades

4. CONCLUSIONS

Creiem que els estudiants han assumit la responsabilitat de preparar recursos docents d'una assignatura troncal, que seran utilitzats previsiblement pels seus companys durant el curs 2013-2014 i els cursos posteriors. La perdurabilitat i l'ús social de la seva activitat, com a conseqüència d'oferir els seus resultats en obert, es percep com un valor afegit a l'esforç personal invertit en l'activitat. En l'aspecte acadèmic, els estudiants han pogut entendre des de l'inici del seu pas per la universitat la importància de les competències transversals, i com aquestes es poden avaluar de manera objectiva a través de guies d'avaluació prèviament establertes. El fet de tenir el repte de publicar finalment en un espai públic d'alt ressò mediàtic, YouTube, els ha pressionat per afegir un plus de responsabilitat pel que fa a la qualitat del resultat final.

Els resultats d'aquest projecte posen en relleu una sèrie de factors que envolten l'ús de vídeos en l'educació universitària. En primer lloc, el paper de l'autoproducció i distribució pública de les activitats és molt apreciat pels estudiants, i el format videoclip és ideal per motivar-los adequadament. En segon lloc, els estudiants valoren l'esforç del professorat per posar-se al dia en l'ús d'eines tecnològiques i serveis socials d'àmplia acceptació en la nostra societat. I en tercer lloc, els resultats indiquen que els estudiants consideren l'activitat duta a terme com un valor afegit en les seves habilitats tecnològiques i de reconeixement social —personal i col·lectiu— més enllà de considerar-la, només, una activitat avaluativa més. Alguns estudiants entrevistats, fins i tot, van manifestar obertament que l'ús dels vídeos era una forma efectiva de donar millor suport al seu aprenentatge.

L'experiència és totalment transferible a qualsevol altre ensenyament ja que no té cap restricció quant a àmbits de coneixement. L'única restricció pot ser el temps-esforç del professorat, atès el dispendi d'hores que comporta la retroacció amb grups classe molt nombrosos.

Constatem la percepció que ni els estudiants ni el professorat implicat veuen l'ús de recursos educatius oberts com una alternativa pobre, sinó que agafa cos la idea de retorn a la societat del coneixement que es produeix en les institucions universitàries finançades amb fons públics. Des del punt de vista didàctic, aquesta idea dona suport a un enfocament constructivista del procés d'ensenyament-aprenentatge que el GIBAF vol potenciar de manera volguda.

Finalment, cal comentar que tant els estudiants com els integrants del GIBAF han valorat l'experiència positivament. Els estudiants han sentit des del primer moment que l'activitat que ells protagonitzaven transcendia el marc de l'assignatura, la qual cosa ha determinat en bona part l'èxit aconseguit.

5. AGRAÏMENTS

A Laia Barbosa Rúbies, que, a través de la beca de col·laboració, ha ajudat al desenvolupament del projecte en conjunt. Al Vicerectorat de Política Docent i al Programa de millora i innovació docent pel finançament d'aquest projecte (2012PID-UB/077). A Núria Castell, del Servei Lingüístic de la UB, per la revisió del text.

6. BIBLIOGRAFIA

Agazio, J.; Buckley, K. M. (2009). «An untapped resource: Using YouTube in nursing education». *Nurse educator*, 34 (1), pàg. 23-28.

Alexa, Web Information Company. *Top sites in Spain* [en línia <<http://www.alexa.com/topsites/countries/ES>> [Consulta: octubre de 2013]

Brown, J.S. (2000). «Growing up digital: How the web changes work, education, and the ways people learn». *Change*, March/April, pàg. 10-20.

Burgess, J.; J. Green. (2009). *YouTube: Online video and participatory culture*. Polity [en línia].

Burke, S.; Snyder, S.; Rager, R. C. (2009). «An assessment of faculty usage of YouTube as a teaching resource». *The Internet Journal of Allied Health Sciences and Practice*, 7 (1), pàg. 1-8.

Martínez, D. A.; Ruiz, A. H. (2011). «Portales youtube de universidades españolas: Grado de implantación, situación, presente y perspectivas de futuro». *Retos y oportunidades de la comunicación multimedia en la era del 2.0*. Editorial Fragua, pàg. 164-176.

Sánchez, A.; Poveda, M. (2011). *Generación 2.0. Hábitos de uso de las redes sociales en los adolescentes de España y América Latina* [en línia]. Edicions de la Universitat Camilo José Cela.
<<http://estaticos.elmundo.es/documentos/2010/07/06/Generacion20.pdf>> (Consulta: octubre de 2013).

Snelson, C. (2011). «YouTube across the disciplines: A review of the literature». *MERLOT Journal of Online Learning and Teaching* 7 (1): 159-169.